

enig Præst. Der er store Vanffeligheder, som kun kunne afhjælpes, naar det tillades dem, der ønske at løse Sognebaandet, at slutte sig som Frimenighed til en ordineret Mand, der virker uhindret af Sognegrændser. Kun paa den Maade kan den Tanke, der ligger til Grund for Sognebaandets Løsning, at Menighedslivet nemlig skal bygges ikke paa nogen udvortes Grund, men paa aandelig Overensstemmelse mellem Menighedens Medlemmer, blive til Virkelighed. Ikke alene Ministeren, dengang Roven blev forelagt, men ogsaa det Udvalg, som Folkethinget i sin Tid nedsatte til at prøve Forslaget om de saakaldte Menighedsraad, anviste denne Vej, som den eneste, ad hvilken den i Grundloven omtalte Forsatning burde gennemføres. Ikke destomindre er der hidtil ikke gjort noget videre Skridt i denne Retning.

Men selv bortset fra Forslagets Stilling til Forsatningsspørgsmaalet, har det en ikke ubetydelig Betydning til at styrke Folkekirken. Præsteembedet er ifølge sin Natur af en saadan Bestaaffenhed, at der kan vises mindre Nidkærlighed i Besørgelsen af dets Gjerning, uden at der just af det bestræbte Tilsyn, Biskop og Provst, kan paavises nogen bestemt Forseelse. Det kan vist ikke betvivles, at en saadan udvortes Spore, som disse frit virkende Præster vilde give, kunde være til Gavn paa flere Steder her i Landet. Men det kan ogsaa være Tilfældet, at Præsten ikke er i Besiddelse af den fulde Dygtighed, eller at Præster af forskjellige Retninger afløse hinanden i det samme Embede. Skulle da Menighederne lide under den mindre Dygtighed eller skulle de stifte Tro som de stifte Præster? Der er ogsaa Sogne, hvis Udstrækning eller hvis Folketal er saa stort, at det kan være vanffeligt for een Mand at overkomme det. Regjeringen har flere Gange oprettet nye Præsteembeder, og der har været Forslag i Rønningens Lovene til Oprettelsen af endnu flere. Men er det netop sagt, at paa saadanne Steder, hvor en enkelt Mand har havt Vanffelighed ved at overkomme Embedets Pligter, ikke hans Eftermand, som maastee er yngre og kraftigere, kan bestride dem, eller er det ikke muligt, at der i en følgende Tid en stor Deel af Menigheden kan løse Sognebaandet til en Nabopræst, saa at der da ikke behøves mere

end een Præst? Maatte man ikke hellere lade Menighederne af sig selv søge sig yderligere Præste-Hjælp, hvor der var Trang dertil? Og er det desuden hensigtsmæssigt for Tiden at oprette flere faste Præsteembeder, efterat der af afsøde Kierkegaard er sleet saa stærke og bittere Angreb, som vi alle kjende, paa disse faste Ansættelser med visse Indtægter, og det Angreb, som er trængt dybt ned i Befolkningen. Kunde det ikke være værdt at prøve, om ikke en Deel af disse hvasse Pile kunde afvæbnes ved Indførelsen af saadanne fritvirkende Præster, som her er foreslaaet? Saavist som Menighedslivet i Folkekirken skal søge sin Styrke i Medlemmernes frivillige Tilslutning til Kirkesamfundet og deres levende Deeltagelse i dets Anliggender, saa vist troer jeg ikke, man kan nægte, at dette Forslag væsentlig vil bidrage til at styrke Folkekirken. Men hertil kommer, at Folkekirken jo siden 1849 lever, saa at sige, paa Krigsfod. Tidligere bestod den under fredelige Forhold; det var i Kongeløpen bestemt, at Enevoldskongen skulde bestemme og vældeligen haandhæve den augsborgske Konfession, og Enhver, som forlod den, blev vist boyt fra Landet eller dog til bestemte Steder, hvor de maatte leve under allehaande Indskrænkninger. Saaledes forholder det sig, som bekjendt, ikke længere efter Troesfrihedens Indførelse; nu lever Folkekirken, som sagt, paa Krigsfod, og deraf følger, at den gamle Forsatning heller ikke længere passer. Det er jo bekjendt, hvorledes Friheden er bleven benyttet, baade af Katholiker, Methodist, Baptister, Mormoner og andre saadanne religiøse Partier, der have søgt at vinde svage Sjæle fra Folkekirken; det har her desværre vist sig, at Folkekirkenes Tilstand ikke længere yder den det fornødne Værn. De faste Sognepræster ere, om jeg maa bruge et Billede, som engang er anvendt af en Biskop paa den anden Side af Sundet, at sammenligne med Garnisonstrupper, som trække paa Bagt paa bestemte Steder og Tider, men som ikke due til at taale Fjendens Angreb, hvortil der behøves yngre, lettere og mere bevægelige Tropper. Saadanne have vi netop meent at finde i fritvirkende Præster. Man har jo ogsaa allerede følt Savnet af saadanne fritvirkende Præster, idet man paa